

Súsanna Hovgaard Clementsen, pedagogur, trígvist væl í sosial-pedagogiska umhvørvinum á Virkni
Mynd: Grækaris

Fakta

Navn: Súsanna Hovgaard Clementsen
Aldur: 30 ár
Úbúgving: Pedagogur
Maki: Tórður Bærentsen
Børn: Melani, 3 ár
Starv: Pedagogur á Virkni
Bústaður: Tórshavn

Tá eru tey komin í ein heim, har tey kunnu siga søgur um seg sjálvan. Og tað hevur stóran týðning at finna útav, hvørjum heimi tey eru í, tí haðani arbeiða vit víðari til næsta heimin. Hetta er ein annar háttur at menna tey,” sigur Súsanna Clementsen.

“Okkara borgarar arbeiða hart í menningini, og vit eru ómetaliga errin av teimum,” sigur Súsanna Clementsen.

Tað er eins og ein heitur andi er yvir øllum, hon sigur. Og tú sært tað eisini, tá tú gongur runt á Virkni. Borgararnir eru góðir við starvsfólkini. Flenna og klemma. Og starvsfólkini eru góð við borgararnar. Góði hýrurin sæst aftur allastaðni í húsinum. Og skemt verður eisini nógv nýtt millum starvsfólk og borgarar.

“Tað verður gingið høgt upp í, at vit øll skulu hava tað stuttligt,” sigur Súsanna Clementsen.

Øðrvísi inklusjón

Súsanna Clementsen heldur tað vera so uppi í tíðini at tosa um inklusjón. Og sjálvandi kann inklusjón vera góð onkunstaðni og í onkrum høpi.

“Um vit ímynda okkum, at onkur av okkara fór í ein vanligan skúlaflokk ella fór í okkurt arbeiði úti í býnum, so hevði viðkomandi kent seguttanfyri. Og einsamallan. Tey høvdu lættliga dottið niður ímillum. Og so høvdu tey fingið eina ringa sjálvsfatan. Tú kanst ikki inkludera fyri ein og hvønn prís. Hátturin, vit inkludera er t.d. at vita fara túrar út av húsinum. Um summarið eru vit ofta at síggja í býnum, og eina ferð um vikuna eru vit í SMS.”

“Her á Virkni síggja og hoyra vit borgarnar, hóast teir onki mál hava. Vit arbeiða alla tíðina fram ímóti, at teir skulu samskifta sínámillum. Teir duga væl at samskifta við okkum, men

tað er truplari at samskifta sínámillum. Tá vit so síggja, at onkur av teimum byrjar at samskifta sínámillum, eru vit glað, tí tað er altíð eitt framstig,” sigur Súsanna Clementsen.

Board maker

Av tí at fleiri av borgarunum hava lítið og onki mál, nýta tey “board maker.” Tað er samskifti við myndum og lutum.

“Eg kann siga við onkran teirra, at nú fara vit at eta matpakka, men tað er ikki víst, at tey skilja meg. Tí brúka vit myndir, og tær skilja tey flestu. Vit gera vikuskema við myndum, t.d. at nú skalt tú eta, nú skalt tú arbeiða, nú skalt tú á wc o.s.fr. Vit brúka tað eisini ígjøgnum dagin á ymsan hátt, t.d. er tað ein genta, sum býtir fruktina út til allar borgarnar hvønn dag. Hon dugir ikki at telja, men vit hava gjørt henni eina skipan við myndum, og

soleiðis finnur hon útav, hvat hvør einstakur skal hava.”

“Somuleiðis er tað, tá borðreiðast skal. Við myndum sær viðkomandi, at so og so nógvir koppar skulu á borðið, so og so nógvir tallerkar o.s.fr. Og tað riggar,” sigur hon.

Ein av brúkarunum er blindur og tosar ikki. Kortini fáa starvsfólkini samskift við hana. Her ber ikki til at nýta myndir, men lutir. Hon veit akkurát, hvat ymsu lutirnir merka, sum hon fær í hondina.

“Og so hevur hon lært at brúka eyguni í samskiftinum. Eg kann spyrja hana, um hon vil hava kaffi, og koyrir hon eyguni uppeftir, so vil hona hava kaffi. Vil hon ikki hava kaffi, ja, so koyrir hon eyguni niðureftir. Soleiðis ber til at læra borgarnar at samskifta hóast nógv forðingar,” sigur Súsanna Clementsen.

“Við at geva borgarunum ein skipaðan gerandisdag

upplivir borgarin forútsigligheit, altso, her kemur onki ella minst møgult óvæntað. Tað hevur stóran fyri borgarnar, at teir vita, hvat skal henda ein dag ella eina viku. Tú gevur teimum ein skipaðan dag og tryggjar rammur,” sigur hon.

Tað fyrsta, borgarin ger, tá hann kemur inn á Virkni, er at ganga ígjøgnum dag-skemaðið. Ivast hann, so kunnu ber altíð til at venda aftur til skemaðið at síggja, hvat hann nú skal gera.

Ein annar háttur at samskifta er “tekn til talu”. Tað er, at starvsfólkini hava eitt slag av teknmáli - samstundis sum tey tosa. Onkur er, sum kanska ikki skilur tað, sum sagt verður, og tá kann tað vera gott við teknmáli aftrat. Kropsmálið hevur eisini stóran týðning, og tí leggja starvsfólkini seg eftir at hava eitt rættiliga greitt kropsmál.

Marte meo

Marte meo-háttalagið verður nógv brúkt á Virkni. Tað er háttalag úr Hollandi, har hvøudsamboðið er sjónband. Er onkur serlig avbjóðing, sum stendst í sambandi við ein borgara, so verður Marte meo ofta brúkt.

“Her verður ein borgari sjónbadaður saman við einum starvsfólki. Upptøkurnar vera væl greinaðar fyri at síggja, hvat gerast kann fyri at betra um støðuna, ella at loysa ivamál, sigur Súsanna Clementsen.

“Marte meo er eisini annað og meira enn bara sjónbandaupptøkur. Og vit arbeiða sum heild nógv við Marte meo-háttalagnum á Virkni,” sigur hon.

Súsanna Clementsen er glað fyri sítt arbeiði.

“Eg gleði meg hvønn einasta dag at fara til arbeiðis. Borgarnir geva mær so nógv, ja, eg elski mitt arbeiði,” sigur hon við einum brosi.

Leirverkstaðið: Martin arbeiðir við leiri. Ivaleyst okkurt at selja til jóla
Mynd: Grækaris

Lis Eliassen, pedagogur, ímillum Liljuna og Janu
Mynd: Grækaris